

RASSPECIFIKA AVELSSTRATEGIER
RAS
CÃO DA SERRA DE AIRES

Svenska Serra de Aires Klubben

REVIDERAD ÅR 2012

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

Historisk bakgrund

Ändamål

Exteriör

- Helhetsintryck

Mentalitet och funktion

- Hälsa

Avelsstruktur/population

- Nulägesbeskrivning
- Avelsstrategi

Serra de Aires i utlandet

Avelspolicy

- Rasklubbens målsättning

Godkända färger på Cão da Serra de Aires

Källista

Cão da Serra de Aires

Ursprungsland: Portugal

FCI grupp 1, FCI nummer 93

Rasen används som Vall-, vakt- och gårdshund.

Historisk bakgrund:

Rasen kommer från Portugal, närmare bestämt från det södra distriktet Alentejo, vilket sträcker sig från strax öster om Lissabon mot den spanska gränsen och söder ut ner mot Algarve.

Man brukar hävda att rasen uppstod när greve Castro Guimãres i början av 1900-talet lät importera 2 st Briarder och parade dem med lokala vallhundar från den Iberiska halvön, som t.ex Berger des Pyrénées och Gos d'Atura Catalá.

Rasen används fortfarande som vall- och vakthund i Alentejo.

Under de sista decennierna av 1900-talet, har rasen fått mycket uppmärksamhet i hemlandet även som sällskapshund.

Rasens aplika uppträdande och utseende gör att den i sitt hemland kallas för "Aphunden".

Förändringar i rasstandard genom åren har bl.a. varit att man höjt mankhöjden något och därmed också vikten.

Cão da Serra de Aires importerades till Sverige första gången 1995, genom den portugisiska tiken Geitosa de Portalegre.

Ändamål:

Rasen används i synnerhet i Alentejo för att valla och vakta hjordar med all slags tamboskap (får, getter, nötboskap, hästar, grisar). Den uppskattas för sin skicklighet att hålla hjordarna kvar på betesmarkerna och att hämta de djur som ger sig iväg från flocken.

Serran lämpar sig till de flesta hundsporterna, pga att den är livlig och i synnerhet lättlärd och intelligent.

Exteriör

Helhetsintryck:

Cão da Serra de Aires är en medelstor hund som är rektangulärt byggd. Den är påfallande robust och extremt vig. Serran skall vara snabb och röra sig med ett långt och lätt steg.

Pälsen skall vara lång och sakna underull. Den skall vara medelgrov och ha getlik struktur och är tämligen lättskött hos den vuxna hunden, det räcker oftast med en genomborstning 1-2 gånger per månad.

Tillåtna färger är svart med tan, brun med tan, grå med tan, varggrå, fawn och gul. Vita tecken är inte tillåtet förutom en liten vit fläck på bringan, dock är det vanligt med vita hårstrån inblandade i pälsen. Se bildmaterial.

Ögonen skall helst vara mörka och skall vara ansatta på en rak linje, vilket gör att ansiktet påminner om en apas.

Mankhöjd hanhund 45-55 cm, tik 42-52 cm.

Vikt 17-27 kg.

Nulägesbeskrivning:

Nästan alla som varit utställda har någon gång fått cer och av dem har de allra flesta blivit champions.

Vad vi har fått höra från flera domare som dömt rasen, även utanför Sverige, är att våra svenska hundar håller hög standard både exteriört som mentalt.

Strategier:

Serran är en sunt byggd hund enligt rasstandard, pga detta ser inte rasklubben någon anledning i nuläget att föra någon diskussion kring standardfrågor.

Mentalitet och funktion

Nulägesbeskrivning:

Cão da Serra de Aires är synnerligen intelligent och mycket livlig. Den är extremt lättlärd och samarbetsvillig. Serran skall vara tålig och vaksam.

Rasen är mycket lämplig till vallning, agility, rallylydnad, lydnad och bruks.

Serran är mycket tillgiven sin herde och den flock den är satt att vakta. Den vallar lugnt och självständigt, utan att stressa fåren

Sedan 2012 får rasen i Sverige avlägga ett officiellt Vallanlagsprov, GK VA.

2 Serror, Herdsmaid's Sebedeus och Herdsmaid's Atalaia har hittills fått GK VA.

I rasstandard står det att Serran ska vara avvaktande mot främlingar vilket innebär att det är speciellt viktigt att socialträna valpen under hela uppväxttiden.

Det finns en hel del vakt i Serran vilket gör att den är mindre lämplig som förstagångshund.

Mål: Verka för att bibehålla den rastypiska mentaliteten med god arbetslust och samarbetsvilja

Strategier:

- Avelsdebuten ska inte ske förrän hunden är fysiskt och mentalt mogen.
- Att uppmuntra till att vällanlagstesta sina Serror.

Hälsa

Nulägesbeskrivning:

Idag är rasen en numerärt liten population.

Serran är en sunt byggd hund enligt rasstandard. I Sverige är rasen inte ansluten till något hälsoprogram.

Sett ur ett globalt perspektiv förekommer höftledsdysplasi, enstaka fall av epilepsi har rapporterats men det verkar inte vara vanligare än i någon annan ras och även en del cancerfall har förekommit. HD förekommer inom rasen i Sverige men pga den snäva avelsbasen har SKK ansett att Serran inte ska ingå i något hälsoprogram som riskerar att sätta fokus på ett enskilt urvalskriterium istället för att se till hela hunden.

- **Mål:** Att till avel endast använda funktionellt, mentalt och exteriört sunda och friska hundar. Prioritera avel som gynnar avkommans möjlighet till ett långt liv utan hälsostörningar.
- **Strategi:** Rasklubben håller sig uppdaterad genom internationella kontakter och medlemmar informerar om hälsoproblem som dyker upp. På grund av det fåtal Serror som finns i Sverige är det svårt att skicka regelbundna hälsoenkäter med anonyma svar.

Avelstruktur/population

Nulägesbeskrivning:

I nuläget beräknas det att vi har ca 40-45 levande Serror i Sverige.

Det har fötts 1 kull med ca 1,5 – 2 års mellanrum. Den genomsnittliga kullstorleken är ca 6-7 valpar men det är inte ovanligt med 9 eller fler.

Hittills har det fötts 7 kullar i Sverige. Till dessa har det använts 4 olika tikar och 7st olika hanar.

Hanarnas debutålder ligger mellan 15,5 månaders ålder upp till 6 år, tikarnas mellan 2 och 5 år.

Endast 2 svenskfödda hanar har gått i avel, Chimie Belles Pequeno som har 2 utländska kullar efter sig och Herdsmaid's Mestre-de-Saúde som är pappa till 1 svensk kull. Övriga hanar är utlandsregistrerade.

Endast 2st svenskfödda tikar har gått vidare i avel, Chimie Belles Periquita med 1 kull och Chimie Belles Serena med 2 kullar.

2st importtikar har använts, Geitosa de Portalegre med 2 kullar och Grainha da Casa do Seareiro med 2 kullar.

Inga importhanar har gått i avel.

En del hundar har också importerats under årens lopp, dessa redovisas nedan.

Här följer en årskalender:

- 1995 importerades en black and tan-tik från Portugal, Geitosa de Portalegre.
- 1999 föddes den första kullen i Sverige. Det blev 7 valpar (4+3) alla black and tan. Inavelsgrad 3,1%.*
- 2001 1 kull på 6 valpar (4+2) alla var black and tan. Inavelsgrad 7,8%.*
- 2002 1 tik importerades från Portugal, Condessa do Cabeco de Sta Marta, hon var också black and tan. Denna tik flyttade så småningom till Norge.
- 2004 1 kull på 6 valpar (4+2) alla var black and tan. Inavelsgrad 3,1%.*
- 2005 importerades 2 black and tan-tikar från Portugal, Salsa da Quinta d'Abroeira och Sera do Casal da Vinha.
- 2006 1 kull på 4 valpar (2+2) även här var alla black and tan. Inavelsgrad 0%.*
- 2007 importerades en black and tan-hane från Finland, FunFun Bonito Apache.
- 2008 1 kull på 7 valpar (3+4) och för första gången fick vi andra färger i en valpkull, black and tan (2+1) och brun med tan (1+3). Inavelsgrad 0%.*
Samma år importerades en brun med tan-hane från Portugal, Bono do Casal da Vinha och en varggrå tik också hon från Portugal, Grainha da Casa do Seareiro.
- 2009 1 kull på hela 11 valpar (5+6) och 3 olika färger, black and tan (2+3), brun med tan (1+2) och varggrå (2+1). Inavelsgrad 1,6%.*
Samma år importerades en fawnfärgad tik från Finland, Gladlystones Deluxe Design.
- 2010 importerades ännu en fawnfärgad tik från Finland, Mansikkakujan Albelha Clair de Lune.
- 2011 1 kull på 7 valpar (2+5) 1 tik var black and tan övriga valpar var bruna med tan. Inavelsgrad 0%.*
Samma år importerades en brun med tan-tik från Finland, Gladlystones Menina Morena.

*Med reservation för ev felberäkningar av inavelsgraden då endast några få generationer finns registrerade i Sverige. (Källa SKK hunddata)

Om det finns fler Serror i landet kan vi inte veta med säkerhet men inga fler är registrerade i SKK (2012-12-10). Vi har funnit några till på Jordbruksverkets hundregister men några av dem har visat sig vara Cão da Serra da Estrela.

- **Mål;** Att öka den genetiska variationen och att bredda avelsbasen.
- **Strategier;**
 1. Använda avelsdjur som är mindre besläktade än kusiner (inavelsgrad 6,25%).
 2. Importera avelsdjur som inte är närbesläktade med de svenska Serrorna.
 3. Att i möjligaste mån använda minst en avkomma från varje valpkull i avel.
 4. Att leta lämpliga avelshannar i fler länder.
 5. Att verka för att få fler uppfödare av rasen.
 6. Att ev spara sperma för framtida bruk.
 7. Att inte låta kastrera tikar och hanhundar innan man har utvärderat dess avelsvärde.
 8. Att inte överanvända en hanhund och inte låta honom para närbesläktade tikar.
 9. Att bibehålla den goda reproduktionsförmågan (parning, dräktighet och valpning)

10. Att till avel prioritera hundar som inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning.
11. Att verka för att öka intresset för rasen.

Serra de Aires, population i utlandet:

Cão da Serra de Aires är en portugisisk ras, men även där är den numerärt liten. I Finland finns den sedan 1994, ungefär samtidigt som i Sverige, men där har de redan 574 registerade Serror i Finska Kennelklubben.

I övriga Europa finns rasen representerad i mindre skala och vi vet även att det förekommer några exemplar i USA och i Kanada.

I många länder bedriver man avel på närbesläktade hundar, som t.ex. halvsyskon. Inom SKK-organisationen finns uttalat bl.a. i SKKs Avelspolicy att vi ska verka för en låg andel nära släktskapsparningar. Den svenska aveln styrs i stor utsträckning av avelsmål i andra länder!

AVELSPOLICY FÖR CÃO DA SERRA DE AIRES

Rasklubbens målsättning är att:

- Aveln ska vara långsiktig och hållbar därför har vi prioriterat en hållbar användning av avelsdjur. Se Mål/Strategier under rubriken Avelsstruktur/Population.
- Öka den genetiska variationen med låg inavelsgrad.
- Föda upp funktionellt och mental sunda hundar med god exteriör.
- Bibehålla den rastypiska mentaliteten med god arbetslust och samarbetsvilja.
- Bibehålla den goda reproduktionsförmågan (parning, dräktighet och valpning).
- Bibehålla de goda vallanlagen.

GODKÄNDA FÄRGER PÅ CÃO DA SERRA DE AIRES

Svart med tanteckning

Brun med tanteckning

Grå med tanteckning (den liggande)

Varggrå

Fawn

Det förekommer även Gul men bild saknas.

Källista:

SKKs avespolicy

SKKs Avelsstrategi för små hundpopulationer

SKK hunddatabas, SKK/Avelsdata.

Inhämtning av kunskap från uppfödare i utlandet, ffa från Portugal.

Gamla och nya rasstandarder.

Denna reviderade RAS har förankrats hos SSAKs styrelse och av medlemmarna på årsmötet den 24 februari 2013.

Arbetsgruppen för avelsfrågor

Kerstin Sjöstedt

Carina Bjädefors

Lotta Pettersson

Bearbetad av SSAKs styrelse